

ВЕСЕЛА ЛЮЦКАНОВА

ИЗБОРЪТ

chitanka.info

Когато пристигнаха, бяха убедени, че пътешествието им е завършило благополучно. Планетата изглеждаше като Земята — почти същата плътност на въздуха, почти същата растителност със земното обагряне в зелено, жълто, синьо, червено, почти същата фауна, по небето летяха птици, в краката им притичваха животинки, те странно напомняха за земните, и първото чувство, което изпитаха, бе на облекчение и благодарност. Можеха да попаднат и другаде, при където по-неблагоприятни условия. Но минаха само няколко дни и шестимата се разтревожиха. Дълго спотаяваха тревогата си един пред друг. Не издържа Едуард.

— Странно — каза той на Ева, — непрекъснато съм гладен. Навярно е от въздуха...

— И аз — призна си жена му и сви зиморничаво рамене. — А ме измъчва и студът. Имам чувството, че тези дрехи вече не топят.

Едуард се замисли и не след дълго заяви, че има право, но него го измъчвал повече гладът. Излязоха и двамата от палатката, притичаха най-напред до Ричард и Герда, споделиха с тях опасенията си, четиримата помълчаха загрижени, после Едуард доведе и Павел и Рая. Всеки трябваше да разкаже какво точно е изпитал от момента на кацането. Подробно, без да спестява нищо. Дори най-незначителното си наблюдение. И да обобщят заедно.

— Първото ми чувство бе на радост — започна Ева. — Когато свалих скафандъра и усетих аромата на въздуха, разбрах, че се диша леко и без замайване. С вървенето ми бе по-трудно: докато избрахме мястото за лагера, се уморих. Уредите показаха, видяхте, гравитацията е малко по-голяма, но това не разтревожи истински никого...

— Говорй само за себе си! — напомни й Едуард.

— Беше топло — продължи Ева, обърнала поглед навътре. — Толкова топло, че свалих и предпазното облекло. Вечерта, когато се преобличах в палатката, забелязах, че кожата ми е изгоряла от слънцето, като че ли през целия ден съм вървяла гола. — Тя запретна ръкава на пуловера си. — Ето, погледнете! А през цялата нощ зъзнах, но реших, че имам треска. От изгарянето. Стоплих се едва когато се увих в одеялото от камилска вълна. Но тогава започна да ме измъчва гладът, въпреки че вечеряхме така, както на кораба...

Ева бе най-светла от шестимата, косите й имаха цвета на узряло жито, а кожата й, силно помургавяла сега, преди да кацнат, напомняше

мляко, толкова нежна, почти сияеща. Тя и на Земята се отличаваше с белотата си, всички се обръщаха подире ѝ, удивени от крехкостта ѝ и прекрасното съчетание от очи, коси и кожа. Бе хубава по неповторим начин, запомняше се, от Центъра дълго не искаха да я пуснат, но тя настоя, подложи се на всички изпитания и доказа, че външната крехкост понякога крие огромна сила и издръжливост. Физическите ѝ данни бяха от най-добрите. И не само физическите. Експедицията се нуждаеше от опитен биолог, и Едуард се нуждаеше от нея, защо тогава да не заминат и двамата, раздялата от пет години ги ужасяваше. После между тристата кандидати избраха другите две семейни двойки, всеки специалист в различна област, шестимата заедно представляваха едно цяло. И трябваше да се завърнат и шестимата, налагаха им да не се разделят, да изследват всичко и да се върнат за точно определеното време. Екипирани с храна, облекло, медикаменти, изследователски уреди и оръжие в случай на нужда, задачата им бе да проучат условията за живот на планетата. Една твърде лека задача, решиха те в началото.

— Чувството за глад бе най-силното ми усещане още следобеда — започна Едуард, след като се увери, че Ева е млъкнала. — За вечеря си позволих малък лукс, две туби храна вместо една. Съставът ѝ ви е известен, знаете колко е калорична. Знаете, че имаме и малък запас, мислех, че ще спя до сутринта. А се събудих почти веднага, все едно, че не бях хапнал нищо. И така осъмнах...

— Аз поех не две, а три туби — призна си Ричард — и... същото. Докато пътувахме, никога не съм изпитвал глад. На сутринта се претеглих, бях отслабнал триста грама, вечерта повторих тегленето, още триста. Сега съм пет килограма по-лек. Ако продължава така... И студът ме мъчеше, стоплих се едва когато облякох стария си пуловер от домашна вълна. Имам усещането, че храната не храни, че дрехите нито топят, нито предпазват от горещината, а пристигаме в най-добрия сезон...

Павел бе химикът на групата. Той помоли всички да се претеглят. И шестимата бяха отслабнали. Решиха да се провери веднага съставът на храната, може би въздухът го променяше? Запалиха огън на поляната, насядаха в кръг петимата в очакване на изследването. Топлеха се, протегнали длани към пламъците и притиснали един в друг тела. Ева се уви в одеялото си, Ричард навлече дебелия пуловер,

другите трима зъзнаха дълго, докато най-накрая признаха, че огънят е велико нещо и трябва да благодарят на Прометей. Доброто настроение се върна още преди Павел да съобщи, че храната си е... същата.

— Само дето не засища — засмя се Рая.

— Да проверим отново! — бодро скочи Едуард и донесе на всеки по една туба. Силна калорична храна, изградена от белтъци и въглехидрати.

След като и шестимата признаха, че са гладни, всеки получи по едно парче шоколад колкото дланта си. Пазеха го за критични случаи. Развеселиха се. Заситени за неопределено време, се пръснаха да спят по палатките, на сутринта ги чакаше огромна работа. На другия ден си определиха да се съберат отново около огъня.

— Същото чувство за глад — започна Едуард и погледна към Ева. — Струва ми се, че е време да опитаме от местните растения и животни. Ти готова ли си?

Ева бе успяла да изследва растенията, които напомняха земните, те бяха минали и през анализа на Павел, но можеха ли да рискуват? Павел предложи да започне пръв, ако след двадесет и четири часа е жив...

— Не бива да забравяме — напомни Ева, — че някои храни на Земята действуват след значително по-дълъг срок... като отрови.

Тя настоя срокът да е поне седмица, другите се разбунтуваха, особено бурно реагираха мъжете. Стигнаха до решението въпреки минималния риск да започнат с най-безобидното растение, то удивително приличаше на житото. И съставът му бе същият. Пръв да опита Ричард, без физик по можеха да се оправят. Герда предложи да го замести, астрономът не е най-важната личност на една планета, толкова подобна на Земята. Съгласиха се. Тя пое от ръцете на Ева дългия стрък, стри го между пръстите си, отдели зърната, сдъвка ги някак предпазливо под завистливите погледи на останалите. И се усмихна. През тази нощ спа единствено тя. А на сутринта, след като Герда се събуди и се протегна почти щастлива и все още сита, нямаше сила, която да ги спре. Само Ева устоя. На втория ден не издържа и тя, а другите помолиха за разнообразие. Тя поднесе на Герда плод, подобен на ябълка. Герда го изяде спокойно.

През следващата седмица храната им се обогати с дивеч и настроението им невероятно се подобри. Ева търсеше, изследваше,

записваше. Павел анализираше в своята палатка-лаборатория. Ричард и Едуард в свободното време ловуваха, Герда опитваше всичко, Рая следеше за здравето им и една вечер заяви, че сега те изглеждат много добре, по-добре дори отколкото на Земята, особено жените, и трите са някак променени, и някак странно разхубавени, а Герда е наддала.

Ева се разтревожи не на шега.

— Знаете условията — предупреди Едуард. — Не можем да претоварваме кораба!

Другите се засмяха.

— Имаме още година и осем месеца, докато се отправим назад. Дотогава... ехе... ще отслабнем!

Но Ева се тревожеше. Защо при толкова добри условия за живот на планетата нямаше... хора?

За да се спасят и от студа, мъжете по най-първобитен начин направиха къщички от дърво и саморъчно приготвени тухли. Жените ушиха дрехи от кожата на убитите животни, в тях се стопляха вечер. Бяха стигнали още в началото до извода, че всичко направено по синтетичен начин не им служеше тук. И за да оцелеят... А иначе сезоните бяха като на Земята. Дълго лято, кратки есен и пролет, дълга зима. Измерените данни напомняха земните със съвсем малки отклонения. Тогава... защо нямаше хора? Бързо привикнали към условията, те изпитваха любопитството на изследователи. Съжаляваха, че никой от тях не е археолог. Може би е имало някога? Може би ще има?

Нова тревога ги върна към всекидневието.

Оказа се, че и трите жени се съмняват, не, сигурни са... изглежда, че и предпазните средства против зачеване не действуват. Павел изтича да анализира лекарствата.

— Какво толкова — засмя се Ричард, — ще ги родите тези деца, ще бъдат първите граждани на планетата... Тук на мен ми харесва!

— И на мен — призна Герда и лениво се отпусна назад, за да се облекне на рамото му.

— С децата няма да можем да отпътуваме — обади се замислена Рая. — А и не бих могла да помогна, лекарствата явно не действуват.

И този път анализите не показаха никаква промяна в състава на изследваните лекарства. Но че не действуват, го доказа Едуард. Неочаквано се разболя. Когато живакът скочи на четиридесет градуса,

Рая приложи върху него какво ли не. Остана единствено възможно организъмът сам да се справи. И той се справи. Ева си отдъхна. И веднага се зае с опознаване на лекарствени растения, все щеше да ги открие между другите.

— Сега ние сме просто едни робинзоновци — смееше се някак насила Едуард — на пустинен остров в космоса.

— По-добре сме — обаждаше се Ричард, за да не паднат и другите духом, — имаме най-важното, средството за връщане...

— Ние само приличаме на робинзоновци — щастливо се протягаше Герда, — така както сме навлечени с кожи вечер, и така както ходим полуголи през деня...

— Можеше да бъде и по-лошо — примиряваше се Ева, тя щеше да става за първи път майка и вече мислеше повече за детето, не за последствията, не за връщането. — Хубаво е, че огънят гори, че храната е добра, че всичко тук е почти като на Земята... Само тази по-голяма гравитация... И... липсата на хора.

— Да се надяваме, че всичко ще завърши благополучно — прикриваше своята тревога Рая. Без силата на лекарствата тя се чувствуваше безпомощна. Как щеше да се оправя? В книгите ѝ нямаше указания за конкретната обстановка. И тя се плашеше.

Зимата настъпи внезапно, случи се студена, по-студена, отколкото предполагаша. Преживяха я някак, очаквайки с нетърпение пролетта. Тя също ги свари неподготвени с рязкото затопляне, с цъфтежа на дърветата и тревите, с новите насаждения около лагера им. Бяха опитомили и животни, донякъде приличаха на овце, донякъде на кози, нужно им бе мляко. Първа роди Герда и създаде доста главоболия на Рая. Ева ѝ помагаше, доколкото може, Рая се суетеше объркана, но се свързе тъкмо навреме, за да поеме новия жител на планетата, силно, едро момче. Взе всички необходими мерки да опази майката, после се погрижи за сина ѝ. И през цялото време подготвяше Ева, като ѝ обръщаше внимание какво точно трябва да се прави, следващото раждане бе нейното. А Ева я изненада, като че ли винаги бе израждала жени. Рая се изправи бързо на крака, повери дъщеря си в ръцете на Герда, страхуваше се за Ева, щеше да ѝ бъде за първи път. Очакваше най-лошото.

Когато и Ева стана майка, мъжете се събраха сами в една от къщите, за да обсъдят без жените новото положение. Нямаше

съмнение, децата се приспособяваха по-бързо от самите тях. Но възникваше на първи план проблемът за връщането. След една година трябваше да поемат обратно, а не можеха да вземат и децата със себе си. Никое дете, колкото и силно и здраво да беше, не издържаше продължителен полет в космоса, от Земята ги бяха предупредили. Те знаеха как завършваха долу изследванията. Да ги вземат със себе си, бе равностойно да ги убият. Да ги оставят бе същото. Тогава?

— Има време — намеси се Павел, — ще помислим още. Нашата работа е към края си. И не е редно да обсъждаме сами. Решението трябва да го вземат жените.

— Така е — подкрепи го и Ричард, той имаше две деца на Земята, за които отдавна тъгуваше. И Герда тъгуваше, всяка вечер говореха за тях. Би пожертвувал новороденото, ако тя...

А децата растяха удивително жизнени. И бързо.

Минаха още няколко месеца, преди да повдигнат въпроса пред майките. Навярно всяка от тях го очакваше, но никоя не отвори първа дума. Приспаха децата по-рано и странно замислени, заеха своите места около огъня. Приличаха повече на съдебни заседатели, които трябва да произнесат присъда. Над най-скъпото си.

Започна Ричард. Той бе кратък, не предложи нищо. Само назова двете възможности. Трета не виждаше. Жените мълчаха замислени. Мълчанието им бе тягостно. Заговори Павел, призова ги към разум. Без емоции. След като не могат да вземат децата и не могат да ги оставят, тогава...

— Не! — скочи Герда.

— Не! — подкрепи я и Рая.

Всички се обърнаха към Ева, тя мълчеше. Мъжете я гледаха с очакване. И жените, странно объркани. А тя бе направила своя избор. Много отдавна. Щеше да остане тук. С детето си. Едуард трябваше да замине, но тя щеше да остане и да понесе мълчаливо и самотата, и неизвестността, и мъчителната раздяла с мъжа си. Бе решила и затова бе най-спокойната от трите. Каза им го. Бавно и категорично. Герда се усмихна.

— Ти имаш още две деца! — изплаши се Ричард за нея. — И те ни очакват!

— Нашият син на Земята брои дните до връщането ни! — обърна се Павел, силно смутен, към Рая.

— Опомни се, Ева! — настръхна Едуард. — Родителите ти са стари, едва ли ще ги завариш живи. На Земята те чака твоята научна кариера! Ще имаме и други деца. Колкото поискаш...

Ева нищо не отговори. Заградиха я в кръг, за да не си отиде. И да ги изслуша. Говореха много и говореха един през друг, Ричард, Павел, Едуард, пак Павел, пак Ричард, пак Едуард. Ева мълчеше. Нощта превали, небето избеля в утро, Ева мълчеше. В объркването си Едуард неочаквано си спомни:

— Имало е деца в миналото, отгледани от животни. И са израствали здрави и силни.

— Имало е — съгласи се Ева. — И са израствали. Но не като хора, нали?

— Но тук ще загинете! — загуби самообладание Едуард.

— Просто... ще те чакаме да се върнеш. И ни прибереш! — кротко му се усмихна Ева. — След нови пет години. След още пет нашият син ще може да пътува... И синът на Герда, и дъщерята на Рая. Ще ги отгледам тримата.

— Благодаря ти, Ева! — тихо ѝ прошепна Рая.

— Благодаря ти! — каза ѝ Герда.

До отлитането оставаха още цели три месеца. Мъжете предложиха на Рая и Герда да въздействуват на Ева, те отказаха. Изпълняваха задълженията си в някакъв унес и ставаха все помълчаливи. Само Ева вече изглеждаше щастлива, те ѝ се възхищаваха. И си мислеха, че на нейното място биха постъпили като нея. Едуард не губеше надежда, убеждаваше и нея, и другите.

— Тя не може да отгледа сама три деца... В тия условия!

— Не може! — съгласяваше се Павел.

— Какво им е на условията? — питаше Герда. — Децата тук растат дори по-здрави. И се чувствуват отлично. Нали, Рая?

Рая мълчеше.

— А как ще набавя храна за себе си и за тях? — противопоставяше се с ярост Едуард. — На вас ви е лесно... Не е за година, не е за две...

Мъжете го разбираха, той обичаше Ева и не можеше да се раздели с нея, а не можеше и да не замине, бе командир на кораба. Но имаше право и да вземе самостоятелни решения. И да им ги наложи. В

извънредни обстоятелства, в непредвидени ситуации като тази! Какво чакаше тогава?

— Не съм съгласен с Ева! — отсече един ден преди отлитането.
— Децата трябва да се пожертвуват. И трите!

Рая и Герда се сковаха, само Ева пристъпи до него.

— Ти си командирът и трябва да ти се подчиня, зная правилника. Но преди децата ще бъда аз, това е моето условие. Готова съм.

— Ева! — внезапно омекна Едуард. И я прегърна. — Не мога без теб...

— Зная. Ние ще те чакаме. Какво може да ни се случи?

— Болести. Нападения от животни. Глад...

— Ще се справя...

— Не искам да се разделяме! — почти проплака той.

— И аз. Но това е единственият начин да бъдем заедно... — и притихна в ръцете му.

Другите ги гледаха. Неочаквано Павел пристъпи към тях.

— Ти няма как да не заминеш — обърна се към Едуард, — но може да остане един от нас! — и погледна към Ричард. — Който остане, ще помага на Ева, ще ловува, ще върши по-тежката работа...

В първия миг Едуард се зарадва, но внезапно побледня. Герда и Рая също побледняха. После лицето на Рая бавно върна цвета си.

— Нали става дума и за нашите деца? — продължи Павел. — Никой не може да задължи Ева да се грижи и за тях.

— Но след като тя така и така остава? — остро го прекъсна Герда.

— Павел е прав! — намеси се и Рая. — Един мъж трябва да остане. Все едно кой...

— Все едно ли? — настръхна Герда. — Не разчитай на Ричард!

— Не разчитам — тихо каза Рая и погледна към Павел. Погледът ѝ нещо му говореше, настояваше за нещо, но той не откъсна очи от Герда.

— Ще остана аз! — заяви твърдо и чак тогава видя жена си, която го гледаше с очакване.

— Знаех си, знаех си... — зашепна тя развълнувано. — Колко е хубаво, че го реши сам. Синът ни на Земята е добре гледан. След пет години ще го намерим пораснал. И ще му заведем сестра му. Аз бях

решила за себе си да остана с Ева, след като тя... ни показва... след като тя... — и се разплака.

На другия ден космолетът излетя само с трима от екипажа.

А на планетата започваше очакването му.

Публикувано в алманах „Спектър’84“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.